

Wildbeschermingmiddelen – Overige individuele houten bescherming

Materiaal	Beschermt tegen	Bescherming van	Prijs	Effectiviteit
			€ € €	✓ ✓ ✓

Eigenschappen¹

Om plantsoen te beschermen tegen schade kan er om de stam een houten hek gezet worden. Er zijn verschillende varianten beschikbaar: sommige hekwerken zijn driekantig en kunnen ingeklapt worden; andere worden ter plaatse in elkaar getimmerd; of bestaat uit een stok met dwarslatten afwisselend naar voren en opzij, vergelijkbaar met de ijzeren boom (zie Factsheet IJzeren boom). Het hekwerk kan op zichzelf gebruikt worden tegen veegschade, maar wanneer er twee aan weerszijden van de stam worden geplaatst, vormen ze samen een hek om de stam heen dat het boompje ook beschermt tegen vraatschade. De hekwerkjes hebben een levensduur van zo'n zes jaar.

Voordelen

- Ze zijn **herbruikbaar**.
- Afgezien van in sommige gevallen schroeven zijn de hekjes **volledig biologisch afbreekbaar**, dus verwijderen is niet nodig.

Nadelen

- Houten beschermingsmiddelen zijn nu nog vrij **prijzig**, maar naarmate er meer geproduceerd worden kan de prijs per stuk dalen.

¹Afhankelijk van het specifieke ontwerp van het middel, kan het beschermen tegen dit type schade.

Ervaringen van beheerders

Er is in Nederland weinig ervaring met individuele houten bescherming van jonge bomen, maar uit het buitenland is er wel het een en ander bekend. Uit veldproeven in o.a. Duitsland (boseducatiecentrum Rijnland-Palts) blijkt dat het plaatsen van een houten hekwerk effectief is tegen wildschade.

Hoe minder ruimte er is tussen de latten, des te effectiever de bescherming is tegen vraat. Ook is het risico dat de boom tussen de latten door scheef groeit minder groot.

De stabiliteit van een koker of hek is afhankelijk van de verankering in de grond. Het is daarom van belang dat de steunstok lang en stevig genoeg is. Douglas is minder geschikt als steunstok omdat dat sneller vergaat bij contact met de grond. Robinia of kastanje gaat langer mee.

In Duitsland is de minimale eis dat het plantsoen minimaal 4 jaar beschermd moet kunnen worden. Dit blijkt goed mogelijk te zijn met het gebruik van houten hekwerken.

Figuur 2. Houten stok met dwarsbalkjes om te beschermen tegen vegen. (Foto: Niek Theeven)

Figuur 1. Houten bescherming bestaand uit drie houten panelen. (Foto: Niek Theeven)

Lees hier meer

- [1] Dorji, T., Facelli, J. M., Norbu, T., Delean, S., & Brookes, J. D. (2020). [Tree shelters facilitate brown oak seedling survival and establishment in a grazing-dominant forest of Bhutan, Eastern Himalaya.](#) *Restoration Ecology*, 28(5), 1145–1157.
- [2] [Noch mehr Holz statt Plastik.](#) Landesforsten Rheinland-Pfalz, 2023 [webartikel]
- [3] Wooden sapling protectors. Theeven, N., 2022 [stagerapport]

Colofon

Deze factsheet is uitgebracht in het kader van project ‘Omgevingfactoren (hydrologie en graasdruk)’. Dit project is onderdeel van het Kennisprogramma ‘Klimaatstim Bos- en Natuurbeheer’ en mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van LNV.

Auteursrecht

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Foto voorzijde

Houten bescherming, bestaand uit twee losse onderdelen bevestigd met een dwarsplank (Niek Theeven)

Wijze van citeren

Hamming, G., Penninkhof, J., Lerink, B., 2025. Factsheet Wildbeschermingsmiddelen – Overige individuele houten bescherming. Stichting Probos, Wageningen